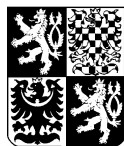

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

USNESENÍ

VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY

ze dne 25. října 2006 č. 1199

o Strategii vlády v boji proti korupci na období let 2006 až 2011

V l á d a

I. s c h v a l u j e Strategii vlády v boji proti korupci na období let 2006 až 2011, obsaženou v části III materiálu č.j. 1592/06 (dále jen „Strategie“);

II. u k l á d á

1. ministru vnitra a informatiky

a) předložit vládě do 30. listopadu 2006 návrh na zřízení speciální protikorupční linky (tel. č. 199),

b) vytvořit do 31. prosince 2006 podmínky pro personální a technické posílení specializovaných útvarů Policie České republiky odpovědných za boj proti korupci,

c) zajistit do 31. prosince 2006 zpracování povinných vzdělávacích programů orientovaných na problematiku boje proti korupci

ca) pro policisty zařazené na úseku boje proti korupci,

cb) pro úředníky veřejné správy podléhající režimu zákona o střetu zájmů,

d) předložit vládě do 31. prosince 2006

da) analýzu účinnosti zákona o svobodném přístupu k informacím, z hlediska rozsahu uplatňované veřejné kontroly činnosti orgánů státu, kraje nebo obce,

jejich organizačních složek, příspěvkových organizací a právnických osob jimi jinak ovládanými ve smyslu příslušných ustanovení obchodního zákoníku a zákonem zřízených právnických osob,

db) návrh zákonné úpravy elektronizace některých úkonů veřejné moci včetně návrhu koncepce elektronizace dalších správních agend,

e) předložit vládě do 31. března 2007 návrh na změnu zákonů o obcích, krajích a hlavním městě Praze tak, aby obsahoval zpřesnění podmínek pro právní úkony při nakládání s majetkem a finančními prostředky kraje nebo obce, jejich organizačními složkami, příspěvkovými organizacemi a právnickými osobami jimi jinak ovládanými ve smyslu příslušných ustanovení obchodního zákoníku,

f) předložit vládě do 30. června 2007

fa) návrh věcného záměru zákonné úpravy vedoucí ke zjednodušení, větší transparentnosti a jednotnosti správních řízení,

fb) návrh řešení právní úpravy podávání a efektivnějšího vyřizování stížností na postup orgánů veřejné správy,

g) zajistit zveřejnění tohoto usnesení ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí,

2. ministru spravedlnosti a předsedovi Legislativní rady vlády

a) předložit vládě do 31. března 2007

aa) návrh na vytvoření specializovaného senátu u vyššího soudu a na vytvoření zvláštního útvaru působícího při vrchním státním zastupitelství, do jejichž působnosti bude náležet stíhání korupce veřejných činitelů a korupce při veřejných zakázkách, veřejných soutěžích a dražbách a dalších významných činnostech obecného zájmu,

ab) návrh na zpřísnění trestů za korupci spáchanou veřejným činitelem, včetně návrhu zákonné úpravy povinného ukládání trestu zákazu činnosti osobám odsouzeným za korupční jednání v souvislosti s veřejnými zakázkami, veřejnými soutěžemi a dražbami, případně dalšími významnými činnostmi obecného zájmu, a to zejména při nakládání s majetkem a finančními prostředky státu, kraje nebo obce, jejich organizačními složkami, příspěvkovými organizacemi a právnickými osobami jimi jinak ovládanými ve smyslu příslušných ustanovení obchodního zákoníku,

ac) návrh zákonné úpravy směřující ke snížení a zamezení nárůstu nadměrné byrokratické zátěže včetně zakotvení práva osob na ochranu před byrokratickou zátěží,

ad) návrh věcného záměru úpravy tzv. legitimního lobbingu,

b) předložit vládě do 30. června 2007

ba) návrh na změnu Legislativních pravidel vlády, případně zákonné úpravy legislativního procesu s cílem vytvořit předpoklady pro zavedení povinnosti elektronické veřejné diskuse k připravovaným právním předpisům, rozšíření předkládací zprávy o hodnocení dopadu regulace a zhodnocení možného rizika zvýšení míry korupce v textu konkrétních návrhů právních úprav,

bb) návrh na změnu Jednacího řádu Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a Jednacího řádu Senátu Parlamentu České republiky s cílem upravit proces uplatňování pozměňovacích návrhů,

3. ministru vnitra a informatiky a ministru spravedlnosti a předsedovi Legislativní rady vlády zpracovat a předložit vládě do 31. března 2007 návrh změn zákonné úpravy umožňující využití institutu tzv. protikorupčního agenta,

4. ministru financí provést do 31. března 2007 analýzu účinnosti existujících rozpočtových pravidel a dalších právních předpisů, které upravují hospodaření s veřejnými prostředky v rámci veřejných rozpočtů, včetně využívání prostředků z fondů Evropské unie, na základě které by došlo k zajištění větší transparentnosti, vyšší efektivity a k posílení kontroly při nakládání s nimi,

5. ministru pro místní rozvoj

a) předložit vládě do 31. března 2007 návrh způsobu zveřejňování informací souvisejících s veřejnými zakázkami a dražbami realizovanými státem, kraji nebo obcemi, jejich organizačními složkami, příspěvkovými organizacemi a právníckými osobami jimi ovládanými ve smyslu příslušných ustanovení obchodního zákoníku,

b) předložit vládě do 30. června 2007 v souvislosti s programovacím obdobím let 2007 až 2013 hloubkovou analýzu hodnotícího a kontrolního systému projektů spolufinancovaných ze strukturálních fondů se zaměřením na eliminaci možného střetu zájmů a přijmout protikorupční opatření v souvislosti s doporučeními vyplývajícími z této analýzy,

c) předložit vládě do 30. června 2008 návrh věcného záměru nového zákona o veřejných zakázkách v závislosti na postupu legislativních prací Evropské komise,

týkajících se připravované směrnice Evropského parlamentu a Rady o koncesích a návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 89/665/EHS a 92/13/EHS, pokud jde o zvýšení účinnosti přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek, s cílem

ca) významně zjednodušit a zprůhlednit systém zadávání veřejných zakázek a koncesí,

cb) rozšířit okruh osob se zákazem účasti na veřejných zakázkách v případě, že se dopustí korupčního jednání a budou za takové jednání potrestáni (vlastníci, členové orgánů společnosti, manažeři, zaměstnanci) včetně možnosti vytvoření speciálního registru takových osob,

cc) zavést povinnost pro účastníky veřejných zakázek (dodavatele) vydat a na určeném místě zveřejnit prohlášení, že osoba účastnící se řízení nebyla potrestána za korupční jednání a že ani taková osoba není majitelem, členem orgánu společnosti, manažerem, zaměstnancem nebo tichým společníkem nebo jinak spolupracující osobou s účastníkem řízení,

6. místopředsedovi vlády a ministru práce a sociálních věcí předložit vládě do 31. května 2007 návrh věcného záměru právní úpravy na zvýšení hmotné odpovědnosti zaměstnanců a veřejných funkcionářů,

7. ministru průmyslu a obchodu provést do 30. června 2007 analýzu předpisů regulujících podmínky pro podnikání s cílem odhalit systémové chyby umožňující vznik korupčního prostředí,

8. ministryni školství, mládeže a tělovýchovy zajistit do 31. srpna 2007 zapracování protikorupční výchovy dětí a mládeže v rámci systému vzdělávání v předškolských a školských zařízeních,

9. ministru zdravotnictví

a) předložit vládě do 30. června 2007

aa) návrh věcného záměru zákonné úpravy směřující k jasnému vymezení nároku občanů na zdravotní služby hrazené z všeobecného zdravotního pojištění, včetně jejich geografické a časové dostupnosti, a naplnit tak příslušný článek Ústavy České republiky a Listiny základních práv a svobod,

ab) návrh věcného záměru zákonné úpravy zajišťující veřejnou dostupnost vybraných dat týkajících se dostupnosti a kvality zdravotní péče,

ac) návrh zákonné úpravy zajišťující transparentní a efektivní stanovení maximálních cen a úhrad léčiv v souladu s požadavky Evropské Unie,

b) předložit vládě do 31. prosince 2007 návrh zákonné úpravy vedoucí k vytvoření regulačního úřadu dohlížejícího nad finančním zdravím zdravotních pojišťoven a dostupností zdravotní péče,

10. členům vlády a vedoucím ostatních ústředních orgánů státní správy v rámci svých úřadů a organizačních složek státu, příspěvkových organizací, osob ovládaných ve smyslu příslušných ustanovení obchodního zákoníku

a) aktualizovat do 30. června 2007 resortní a interní předpisy s cílem zohlednit protikorupční opatření obsažená ve Strategii,

b) zabezpečit od 1. ledna 2007 informovanost veřejnosti o přijatých protikorupčních opatřeních souvisejících s rozhodováním orgánů státní správy v rámci svěřené působnosti,

c) provést do 31. března 2007 vnitřní protikorupční audity v rámci svěřené působnosti a přijmout příslušná opatření k minimalizaci rizika korupce,

d) posoudit a analyzovat do 31. prosince 2007 právní předpisy v rámci svěřené působnosti a navrhnout jejich úpravy v souladu se Strategií,

e) zajistit zavedení trvalého monitorovacího a kontrolního systému procesu zadávání veřejných zakázek a vždy k 31. prosinci každého kalendářního roku vyhodnocovat transparentnost zadávacích řízení a přijímat odpovídající opatření k odstranění zjištěných nedostatků;

III. d o p o r u č u j e

1. guvernérovi České národní banky přijmout příslušná opatření ve smyslu Strategie,

2. prezidentovi Nejvyššího kontrolního úřadu zohlednit Strategii v rámci činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu,

3. hejtmanům, primátorům statutárních měst a starostům obcí iniciovat prostřednictvím orgánů samosprávných celků, organizací zřizovaných samosprávnými celky a orgánů právnických osob ovládaných ve smyslu příslušných ustanovení obchodního zákoníku samosprávnými celky přijetí opatření ve smyslu Strategie.

Provedou:

členové vlády,
vedoucí ostatních ústředních
orgánů státní správy

Na vědomí:

hejtmani,
primátor hlavního města Prahy,
primátoři statutárních měst

Předseda vlády

Ing. Mirek T o p o l á n e k , v. r.

Strategie vlády v boji proti korupci

Postup vlády ČR při potírání korupce je postaven na 3 pilířích, kterými jsou **prevence, průhlednost a postih**. Za účelem vytvoření společenského prostředí eliminujícího možnosti výskytu korupčního jednání jsou v rámci uvedených tří pilířů stanoveny následující cíle a opatření směřující k jejich naplnění.

1. Pilíř boje proti korupci - PREVENCE

Aby bylo vůbec možné omezovat korupci, je třeba omezit korupční příležitosti. Proto je třeba

- a) minimalizovat státní regulaci,
- b) zjednodušit legislativu, zvýšit transparentnost legislativního procesu,
- c) snížit prostředky přerozdělované státem a zefektivnit kontrolu čerpání prostředků z veřejných rozpočtů, a zjednodušit a urychlit úřadování ve všech úřadech a institucích za využití moderních informačních technologií,
- d) omezit počet zvláštních procesních pravidel univerzálního rámci správního řádu,
- e) zabránit ukládání nadměrné byrokratické zátěže na občany i samosprávy,
- f) zrovnoprávnit elektronickou a listinnou formu komunikace občana s úřadem a úřadů navzájem,
- g) spolupracovat s profesními a dalšími organizacemi při podpoře etického jednání v jednotlivých oblastech společnosti a při vytváření protikorupční atmosféry ve společnosti;
- h) posilovat odolnost orgánů veřejné správy proti korupci například formou nácviku řešení korupčních situací, jednoznačným určením odpovědnosti za přijaté řešení.

Dále je třeba, aby prokázané případy korupčního jednání byly medializovány a veřejně odsouzeny. Povědomí veřejnosti o správném postupu při získání poznatků nebo podezření z korupčního jednání musí být systematicky zvyšováno a zároveň musí být upevňováno přesvědčení o smysluplnosti obrany proti korupci.

S ohledem na to se navrhuje:

- a) zavést povinnost veřejného připomínkového řízení (prostřednictvím internetu) k připravovaným právním předpisům,
- b) provádět každé dva roky kontrolu všech platných právních předpisů za účelem zamezení vzniku nadměrné byrokratické zátěže a navrhopat odstranění nadměrné byrokratické zátěže včetně možného zrušení některých právních předpisů,
- c) vypracovat ke každému návrhu právního předpisu hodnocení dopadu regulace (RIA),
- d) upravit pravidla jednacího řádu PSP ČR pro uplatňování pozměňovacích návrhů,
- e) používat pro řízení jednotné a srozumitelné formuláře v elektronické nebo písemné formě a umožňovat převod dokumentů při podání do elektronické podoby, ve které bude následně využíván i dalšími příslušnými úřady,
- f) provedení protikorupčních auditů na všech úrovních státní správy,
- g) podpora přijímání profesních etických kodexů a vytváření protikorupční atmosféry ve společnosti.

Vláda chce provést vyhodnocení všech právních předpisů z hlediska možného vytváření otevřeného nebo skrytého prostoru pro korupci, klientelismus nebo protekcionismus. Každý předkladatel nového právního předpisu nebo novely existujícího právního předpisu, a to jak zákona, nařízení vlády nebo vyhlášky musí zajistit provedení tzv. zvláštního protikorupčního auditu, který vyhodnotí veškerá rizika související s možným vznikem korupčního jednání přijetím navrhovaného právního předpisu. Informace o výsledku protikorupčního auditu musí být součástí předkládací zprávy včetně konstatování, zda existuje v souvislosti s přijetím právního předpisu riziko vzniku korupčního prostoru nebo takové riziko neexistuje. V případě, že takové riziko existuje, musí být uvedeno, jaké prostředky budou použity pro jeho eliminaci nebo omezení. Zároveň musí být výrazně omezen nahodilý a nepředvídatelný vstup do legislativního procesu prostřednictvím poslaneckých pozměňovacích návrhů, které by měly být vázány nejen na získání většího počtu poslanců pro předložení pozměňovacího návrhu, ale

také na dodržení postupu, jako platí pro předkladatele tím, že i k pozměňovacímu návrhu bude muset být povinně zpracován zvláštní protikorupční audit.

2. Pilíř boje proti korupci - PRŮHLEDNOST

Maximální a ničím neomezovanou veřejnou kontrolu nad fungováním veřejných institucí a nad nakládáním s veřejnými prostředky pokládá vláda za základní součást systému protikorupčních opatření. Také systém řešení konkrétních stížností a podezření musí veřejnosti nabízet co nejvíce přístupné a důvěryhodné alternativy. Za zásadní přitom vláda považuje:

- a) zprůhlednění systému čerpání prostředků z veřejných rozpočtů,
- b) zprůhlednění systému zadávání veřejných zakázek, zvýšení transparentnosti rozhodování orgánů veřejné správy, jimi zřizovaných organizací, jakož i dalších institucí, k nimž veřejnoprávní instituce uplatňuje práva zřizovatele nebo vlastníka s většinovou účastí, a zajištění dostupnosti všech informací o zadání a výběru veřejné zakázky;
- c) zjednodušení správního řízení a zásadní posílení jeho transparentnosti a jednotnosti,
- d) elektronizaci agend provozovaných v rámci státní správy,
- e) vytvoření podmínek pro kontrolu veřejnosti nad činností veřejných funkcionářů a jejich majetkovými poměry po dobu výkonu funkce,
- f) nastavení pravidel legitimního lobbingu.
- g) zavedení praxe, kdy občan bude mít právo kdykoli zkontrolovat stav projednávání své věci na úřadě nebo internetu,
- h) zřízení centralizovaného stížnostního místa nezávislého na státu, které bude provozovat protikorupční linku i další formy kontaktu. Toto místo bude přijímat stížnosti a podezření veřejnosti, týkající se celé státní správy, a bude se podílet na jejich řešení formou právního posouzení a zvolení vhodného právního postupu ve vztahu k příslušným orgánům veřejné správy;
- i) procesní zvýhodnění žadatelů v řízení, jímž se na povinném subjektu u správního soudu domáhají zpřístupnění informace;

- j) rozšíření možností veřejné kontroly nakládání s majetkem obcí a územních samosprávných celků (např. rozšíření informační povinnosti, zavedení periodického vyhodnocování výhodnosti smluvních vztahů).

K dosažení těchto cílů je třeba přijmout zejména následující opatření:

- a) navrhnout transparentní a jednotný systém čerpání prostředků z veřejných rozpočtů,
- b) přijmout nový zákon o veřejných zakázkách se začleněním problematiky koncesního zákona a zajistit dostupnost všech informací o nakládání s veřejným majetkem při veřejných zakázkách a vyloučit v této souvislosti možnost odvolávat se na obchodní tajemství,
- c) provést analýzu správních předpisů s cílem soustředit úpravu správních řízení do jednoho kodexu (universální správní řízení), následně vypracovat návrh věcného záměru jednotného správního řízení eliminujícího maximální počet zvláštních procesních úprav,
- d) přijmout opatření ke zveřejňování veškerých informací o zadání a výběru tzv. „malých zakázek“ na internetu nebo jejich zadávání prostřednictvím elektronického tržiště.
- e) navrhnout zřízení centralizovaného protikorupčního kontaktního místa financovaného ze státního rozpočtu a provozovaného nezávislou nestátní organizací;
- f) navrhnout prodloužení lhůty pro zveřejnění záměru obce zcizit nemovitý majetek, a to zejména pokud jde o majetek velké hodnoty;
- g) stanovit výslovně povinnost zastupitelstva obce vyhodnocovat periodicky výhodnost uzavřených smluv a toto vyhodnocení zveřejňovat;
- h) umožnit všem občanům obce, kteří mohou volit do obecního zastupitelstva, aby se mohli domáhat vyslovení neplatnosti smlouvy, jejíž smluvní stranou je obec.

3. Pilíř boje proti korupci - POSTIH

Trvalá pozornost a průběžné vyhodnocování procesů, u kterých je možné předpokládat vznik korupčních podmínek, musí být zavedeno do systému vnitřní kontroly všech veřejnoprávních institucí.

Policie a další instituce musí mnohem aktivněji a důsledněji přistupovat k prověře poznatků a podnětů získaných od občanů k podezření z korupčního jednání. Prověřování poznatků musí být založeno na individuální spolupráci se svědky a poškozenými. Cílem všech postupů a opatření je zofenzivnění činnosti policie a urychlení vyšetřování případů korupce. Vláda v této oblasti garantuje nekompromisní, nepolitické a profesionální vyšetřování korupčních podezření a obvinění. Pro zvýšení efektivity trestních řízení v případech závažné korupce je nezbytné zřídit specializované justiční orgány. Za každé porušení zákona musí přijít trest. Preventivní působení trestního zákona je třeba posílit zvýšením trestů pro zkorumpované veřejné činitele i trestů za korupční jednání spáchané v souvislosti s veřejnými zakázkami, soutěžemi a dražbami. Protikorupční dopad zákona o svobodném přístupu k informacím je nutno posílit zavedením sankcí za jeho porušování. Zvýšení odolnosti veřejné správy vůči korupci spojené s veřejnými zakázkami, soutěžemi a dražbami vyžaduje také přísnější úpravu předpokladů pro účast na těchto činnostech.

K dosažení těchto cílů je třeba přijmout zejména následující opatření:

- a) zřízení speciálního protikorupčního soudu a státního zastupitelství se zaměřením na korupci veřejných činitelů a korupci při veřejných zakázkách a dalších významných činnostech obecného zájmu,
- b) personální a technické posílení specializované složky Policie ČR se zaměřením na boj proti korupci,
- c) zavedení institutu tzv. „protikorupčního agenta“ se zaměřením na odhalování a zjišťování případů korupce,
- d) zpřísnění trestů za prokázanou korupci na základě novely trestního zákona (za korupci spáchanou veřejným činitelem na 12, resp. 15 let odnětí svobody),
- e) navržení právní úpravy, na základě které osobám, jež budou odsouzeny za korupční jednání v souvislosti s veřejnými zakázkami, soutěžemi a dražbami (pletichy nebo úplatkářství) bude vždy vedle trestu odnětí svobody či peněžitého trestu uložen trest zákazu činnosti (výkon určitých zaměstnání a funkcí). V některých závažných případech bude moci být uložen i trest propadnutí majetku,

- f) zavedení právní úpravy, na základě které osoby, jež se dopustí korupčního jednání v souvislosti s veřejnými zakázkami, veřejnými soutěžemi a dražbami se po dobu stanovenou soudem nebudou moci účastnit dalších veřejných zakázek (platí i o společnostech, v nichž tito lidé působí jako vlastníci, jednatelé či členové orgánů společnosti nebo manažeři),
- g) vytvoření zákonných podmínek pro posílení odpovědnosti veřejných funkcionářů při správě majetku, založené na principu rozšířené povinnosti veřejného funkcionáře k náhradě škody, kterou způsobil,
- h) zavedení nové skutkové podstaty přestupku spočívajícího v porušení povinností stanovených zákonem o svobodném přístupu k informacím ze strany představitelů orgánů veřejné správy a dalších povinných subjektů.